

Sprogforum i 26 år – et interview med Karen Lund

KAREN LUND

Interview ved forskningsbibliotekar Annegret Friedrichsen, AU Library, Emdrup (Det Kgl. Bibliotek) og lektor Bente Meyer, Aalborg Universitet, København.

Indledning

Karen Lund, som nu har trukket sig tilbage som lektor emerita, har spillet en central rolle i hele tidsskriftet Sprogforums levetid siden begyndelsen i 1994, og gennem dette interview vil vi og redaktionen gerne sige hende tak for den store indsats, ikke mindst gennem den længere periode, hvor hun var ansvarshavende redaktør og påtog sig det samlede arbejde.

Sprogforum har haft fire ansvarshavende redaktører igennem årene: Først var der to fra den tid mellem 1994 og 2006, hvor tidsskriftet blev udgivet af Danmarks Pædagogiske Bibliotek, nemlig forskningsbibliotekar Elsebeth Rise og siden forskningsbibliotekar Annegret Friedrichsen, begge i samarbejde med Per Lukman som akademisk sekretær og husgrafiker. Da universitetsforlagene blev etableret, var det naturligt, at tidsskriftet fra og med 2006 blev udgivet i universitetsforlagsregi med Karen Lund som ansvarshavende redaktør, først på DPU's forlag og siden på Aarhus Universitetsforlag, men med redaktion på DPU. Fra 2018 blev lektor Louise Trane-kjær fra RUC ansvarshavende redaktør, samtidig med at tidsskriftets produktion flyttede fra Aarhus Universitetsforlag til Roskilde Universitetsforlag.

Ud over indsatsen i Sprogforum har Karen Lund været en meget væsentlig kraft i udviklingen af faget dansk som andetsprog for voksne i Danmark. Efter lærereksamen fortsatte hun sine studier på Aarhus Universitet og Københavns Universitet. I studieårene frem

til kandidatgraden i fransk og dansk underviste hun på Dansk Flygtningehjælps sprogskoler i Kolding og Aarhus og på Studieskolen i København – periodisk afbrudt af studier i Frankrig, bl.a. et år på Sorbonne, Paris VII, med et stipendium fra den franske stat. Hun var adjunkt og lektorvikar på Institut for Nordisk Filologi, Københavns Universitet, og fra 1998 til 2020 var hun hhv. lektor og professor MSO i Dansk som andetsprog på Danmarks Lærerhøjskole (fra 1999 Danmarks Pædagogiske Universitet, DPU). På DPU fungerede hun bl.a. som uddannelseskoordinator af Uddannelse til undervisere i dansk som andetsprog og Master i dansk som andetsprog samt leder af det landsdækkende efteruddannelsesprogram for undervisere i dansk som andetsprog på sprogcentre i Danmark. Internationalt har hun bl.a. engageret sig i European Centre for Modern Languages (ECML i Graz) og Association of Language Testers in Europe (ALTE).¹ Karen Lunds publikationer kan ses på:

[pure.au.dk/portal/da/persons/karen-lund\(e26407ad-318b-4d01-a666-a617259d4014\).html](http://pure.au.dk/portal/da/persons/karen-lund(e26407ad-318b-4d01-a666-a617259d4014).html)

Karen Lund grundlagde sammen med professor emerita Karen Risager og lektor emeritus Michael Svendsen Pedersen, og i tæt samarbejde med forskningsbibliotekar Elsebeth Rise, tidsskriftet Sprogforum i 1994. Hun har været medlem af både storgruppen og den faste redaktionsgruppe i alle årene frem til 2018, herunder 12 år som ansvarshavende redaktør.

Interview

Du har sammen med Karen Risager og Michael Svendsen Pedersen og i tæt samarbejde med Elsebeth Rise været en af grundlæggerne af tidsskriftet Sprogforum, som så dagens lys i 1994. Hvad er historien bag denne nyskabelse, og hvad var jeres visioner bag det nye tidsskrift?

Ja, ideen kom sig af, at der i en årrække var et SHF-støttet fremmedsprogsforskningsnetværk, som jeg var med i. Det var sammen med bl.a. Esther Glahn, Anne Holmen, Jørgen Gimbel, Karen Risager, Michael Svendsen Pedersen, Johannes Wagner og en række forskere fra bl.a. spansk, tysk og engelsk. Mellem vores træf mødtes vi i forskellige arbejdsgrupper – grupper med forskellige opdrag. Michael, Karen og jeg kom sammen i en arbejdsgruppe og klingede virkelig godt sam-

men fagligt, og vi bevægede os ud i mange hjørner, og midt i vores engagerede udvekslinger var det så, vi som med én tunge sagde: Vi må have et tidsskrift! Vi blev meget tændte på det og glædede os til at tage det op på næste møde i netværket. Men der var nu ikke rigtig nogen af de øvrige, der mente, det havde nogen gang på jorden.

... og nu har tidsskriftet eksisteret i 26 år ...

Ja! Det gik nemlig sådan, at Jørgen Gimbel, som senere blev min kollega på DPU, tog kontakt til Leif Lørring, som var overbibliotekar på Danmarks Pædagogiske bibliotek; og Leif var meget varm på den ide og fik derfor involveret Elsebeth Rise. Det blev virkelig et fabelagtigt træf med masser af møder om Sprogforum. Vi var enige om, at vi ville udvikle et tidsskrift på tværs af sprogene. Tanken var at lave forskellige temanumre med fokus på diverse sprog- og kulturpædagogiske temaer, og at der i hvert temanummer gerne skulle være forfattere, der dels repræsenterede så mange forskellige fremmedsprog som muligt, dels repræsenterede forskellige uddannelser. Vores ambition var at skabe et sprog- og kulturpædagogisk tidsskrift, der skulle rumme spektret af uddannelser fra folkeskole til universitet, da det var vores ambition at nå ud til sproglærere, sprogstuderende og sprogforskere inden for alle uddannelsesinstitutioner. Det er vi lykkedes med, og det har virkelig været et holdbart koncept. Vi har også fra begyndelsen haft meget ambitiøse krav om både faglig og formidlingsmæssig kvalitet.

Sprogforum har en kompleks og grundig redaktionel struktur. Hvad var begrundelsen for denne – og hvordan synes du, det har fungeret i årenes løb?

Vi fik fra begyndelsen etableret en tredelt struktur, dels med en fast redaktionsgruppe og dels med en storgruppe, der gerne skulle repræsentere så mange sprog og så mange uddannelsesstyper som muligt. Og det tredje vigtige hjul var temagrupperne for det enkelte temanummer, som medlemmerne af redaktionsgruppen og storgruppen har kunnet vælge sig på ud fra deres interesser for det givne tema. Storgruppen

har løbende haft møder hvert halve år, hvor alle har deltaget med utrolig inspirerende bidrag og diskussioner – livlige møder, som virkelig har været en af grundene til, at vi gennem så mange år – med arbejdskrævende, inspirationssprudlende arbejde – har kunnet fremtrylle nye, fornyende, inspirerende numre af Sprogforum.

Heraf opstod også de mange arbejdsgange mellem forfatter, temagruppe og redaktionsgruppe, hvor alle artikler får kommentarer, gennemarbejdes og finpudses i samspil med den enkelte forfatter. Det har også været vigtigt for os, at folk skulle kunne formidle deres egen praksis vedrørende tema-tikker, pædagogiske tiltag osv., som kunne være til glæde og gavn for andre praktikere, forskere og undervisere.

Og til hele denne proces har vi virkelig fået en fantastisk service fra Danmarks Pædagogiske Bibliotek/AU Library i Emdrup. Ikke alene blev vi sørget godt for, i al den tid hvor tidsskriftet udsprang af biblioteket, som frem til og med 2005 stod for ansvarshavende redaktion, grafik, tryk og distribution. Men også personligt har jeg haft et tæt samarbejde med biblioteket, både som forsker igennem årene og som medlem, næstformand og formand for INFODOK – Informations- og dokumentationscentret for fremmedsprogspædagogik, som i dag hedder Sprogpædagogisk Informationscenter. Karen Risager var også i perioder formand og næstformand. Arbejdet i INFODOK har været enestående. Det har for mig været rigtig gode dimensioner at være en del af.

Sprogforum – det har virkelig været en del af mit DNA! I mit eget faglige rum har jeg altid lagt stor vægt på samspillet mellem praksis og teori. Det er jo selvfølgelig også det, der bl.a. afspejler sig i et tidsskrift som Sprogforum, hvor praksis og teori, undervisning og pædagogik hele tiden spiller sammen på interessante måder, og hvor tingene hele tiden udvikler sig på baggrund af hinanden. Sprogforum har været så sjovt. Jeg kan huske, at Michael og Karen og jeg efter nummer 1 sagde til hinanden: Gad vide, om vi kan finde på mere end to til tre numre, før vi løber tør for ideer. Her har storgruppen været en kæmpe inspiration og en kæmpe succes. Storgruppemøderne har været kilden til fantastiske dynamikker. Og input. Det har været sprudlende.

Noter

1. Et portræt af Karen Lund findes på Sprogpædagogisk Informationscenters hjemmeside:

library.au.dk/sprogpaed-infocenter.